

Saco Studentråds yttrande avseende Svart på vitt – om jämställdhet i akademien (SOU 2011:1)

Saco Studentråd har getts möjlighet att inkomma med remissvar angående *Svart på vitt – om jämställdhet i akademien (SOU 2011:1)*, och inkommer härmed med sitt yttrande.

Saco Studentråd är en facklig studentorganisation, och vårt yttrande berör endast vilka konsekvenser betänkandets förslag kan ge för gruppen studenter. I gruppen studenter inkluderas både potentiellt blivande och nuvarande studenter.

Saco Studentråd delar den bild utredningen förmedlar om hur jämställdhetsarbetet bedrivits på landets högskolor. Till stor del präglas det av lokala tidsbegränsade projekt. Projekten utförs i regel utanför linjeorganisationen och avstannar efter projektet upphört.

Jämställdhetsarbetet bör vara en integrerad del inom varje beslutsnivå inom högskolan. Arbetet bör vara likvärdigt i hela organisationen och ledningen bör följa upp detta arbete genom interna återrapporteringskrav. Jämställdhetsarbetet är beroende av ett starkt stöd från ledningen och den funktion som ges ansvaret för arbetet måste bemyndigas av denna ledning men ett klart mandat. Jämställdhetsarbete bedrivs i projektform kan på många sätt vara lovvärt men det är samtidigt mycket svårt att bedriva ett långsiktigt, strategiskt arbete på detta sätt.

Saco Studentråd delar utredningens slutsats att jämställdhetsarbetets fokus skall vara på akademien som sådan, dess organisation, etablerade rutiner, processer och organisation.

Andreas Bokerud
Studenthandläggare
andreas.bokerud@saco.se

Saco
Box 2206
103 15 Stockholm
Besök: Lilla Nygatan 14
Tel växel: 08-613 48 00
Fax: 08-24 77 01
E-post: student@saco.se
www.saco.se/student

Plusgiro: 5 61 56-3
Bankgiro: 575-8933
remissvar_1_05_svart_på_vitt_sou_2011_1

Efter genomförandet propositionen En akademi i tiden - ökad frihet för universitet och högskolor utformas statens styrning av lärosäten på ett annat sätt än tidigare. Det är regeringens ambition att skapa en mindre detaljerade regleringsbrev till lärosätena. Det ankommer lärosätena att utforma sin interna organisation i linjen med den större organisatoriska friheten och en mindre detaljerad förordning och lag. Utredningen identifierar en möjlig målkonflikt mellan utredningens förslag gällande ökad uppföljning, styrning och utvärdering. Saco Studentråd är av åsikten att jämställdhetsmålen kan ges en tydligare plats inom befintlig styrning av högskolan. Ytterligare reglering av lärosätena ligger i målkonflikt med autonomi reformen.

10.2 Styrningen: regeringens ansvar för systematisk styrning, uppföljning och utvärdering

Saco Studentråd delar utredningens analys att ökad uppföljning av kvantitativa mål är central för att nå förändring. Utan uppföljning blir inrapportering av kvantitativa data endast en årlig inrapportering och inte en förändringsprocess. Saco Studentråd antar att det kommer tydligare förslag kring detta i en eventuell proposition.

Saco Studentråd avstyrker direkta förändringar i det nuvarande kvalitetsutvärderingssystemet. Nästa fönster för förändring öppnas först när nuvarande utvärderingscykel är genomförd. Det är orealistisk och icke önskvärd att föreslå en förändring av systemet i nuläget.

Saco Studentråd tillstyrker utredningens förslag att de kvalitativa rekryteringsmålen ska ges större plats i den återkommande dialogen med lärosätena samt ska återrapporteras till regering och redovisas av regering där lärosätena kan jämföras. Vi delar utredningens analys att uppsatta mål måste återföljas av en aktiv uppföljning.

Saco Studentråd avstyrker utredningens förslag om en jämställdhetsbonus för högskolan. Saco Studentråd förstår utredningens idé att skapa ekonomiska incitament, men menar att avsedd effekt kan uppnås genom en aktivare uppföljning av de uppställda målen från departementet genom relevant myndighet. Den föreslagna summan är dessutom för låg för att skapa ett ekonomiskt incitament. Vidare menar Saco Studentråd att nya resurser till högskolan alternativt en omfördelning av avsatta resurser till sektorn bör tillfalla andra områden. En förstärkning av resurser till högskolan generellt bör stärka lärosätena även i jämställdhetsarbetet.

Saco Studentråd tillstyrker förslaget om att regeringen bör se över examensbeskrivningarna i högskoleförordningen ur ett jämställdhetsperspektiv.

Saco Studentråd tillstyrker även att diskrimineringsombudsmannen (DO)

bör få i uppdrag att, i samråd med Högskoleverket, granska universitetens och högskolornas samlade jämställdhetsarbete utifrån diskrimineringslagen.

10.3. Stöd: åtgärder för att främja arbetet på lärosätetsnivå

Utredningen vill ge Högskoleverket utökad uppdrag inom jämställdhetsområdet. Saco Studentråd bedömer denna expansion av Högskoleverket som omfattande men tillstyrker detta förslag, med några reservationer.

Denna expansion måste åtföljas av ett ökat anslag till myndigheten. Den finansieringsmodell utredningen förordar är genom resurser avsatta för forskningen. Saco Studentråd tillstyrker en sådan finansieringslösning.

Saco Studentråd menar att Högskoleverkets föreslagna kontrollerande funktion ej ska kopplas till den av utredningen föreslagna ekonomiska incitamentprogrammet. Fokus bör istället ligga på befintliga återrapporteringsuppgifter och hur myndigheterna uppfyller de övergripande jämställdhetspolitiska målen.

10.4 Strategi: Vad varje (självständigt) lärosäte bör göra

Saco Studentråd tillstyrker förslaget om att lärosätena bör säkerställa att studenternas företrädare ges möjlighet till insyn i och påverkan på arbetet för jämställdhet. Denna fråga är sammanvävd med hur jämställdhetsarbetet bedrivs på lärosätetsnivå. En klar integrering i befintlig linjeorganisation gynnar studenters möjlighet att delta i det löpande jämställdhetsarbetet.

Saco Studentråd tillstyrker förslaget att lärosätena bör ge arbetet för att bryta könsbundna utbildningsval en bredare inriktning och koppla det till utbildningens innehåll och organisering samt akademiens funktionssätt i stort. Utbildningars innehåll och organisering i form kan bredda intressegrupper för en viss utbildning, något som gynnar en heterogen studentgrupp och breddad rekrytering.

Saco Studentråd tillstyrker förslaget att lärosätena ska främja utvecklingen och samordningen av den högskolepedagogiska verksamheten samt säkerställa att den inkluderar adekvata kunskaper om jämställdhet och genus.

Saco Studentråd tillstyrker utredningens förslag att Högskoleverket bör inkludera moment rörande jämställdhetsarbete i organisationer i den rektorsutbildning som myndigheten ansvarar för.

Saco Studentråd delar utredningens bedömning att lärosätena bör förbättra sitt förebyggande arbete när det gäller bl.a. diskriminering, sexuella trakasserier och trakasserier på grund av kön.

Sammanfattningsvis tillstyrker Saco Studentråd de flesta av utredningens förslag. Däremot motsätter Saco Studentråd sig förslaget om en jämställdhetsbonus för lärosäten.

Lisa Gemmel
Ordförande
Saco Studentråd

Andreas Bokerud
Studenthandläggare
Saco